

מתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של מרן הרבי הקדוש רבי יוסף מאיר בעל
ה'אמרי יוסף' מספיקא זצוק"ל בנו של הרה"ק רבי שמואל
צבי זצוק"ל נסתלק ו' אייר (תרס"ט)

לחסיד אחד ושמו ר' מיכל היתה בת בוגרת, והשתדך עמה בקשרי
שדוכין עם בעל הבית חשוב, והתחייב ליתן שני אלפים זהובים
לנדוניה, כי בעת גמר השידוך הוא היה איש עתיר נכסין ועשיר גדול.
אולם לאחר ההתקשרות נהפך עליו הגלגל, ולא היה לאל ידו לסלק
הנדוניה שהתחייב ליתן. הוא דחה את החתונה מיום ומחודש
לחודש, בתקוותו שהש"ת יעזור לו בנתיים, וההצלחה תאיר לו
מחדש, אמנם תקוותו נכזבה. המחנות דחקו לסלק הנדוניה ולהגביל
זמן החתונה, ואיים שאם לא, הוא ינתק מוסדות השידוכין.

אשתו הציקה לו יום יום, מדוע לא יפציר ברבו האמרי יוסף
מספיקא, שישפיע לו איזה ישועה. ר' מיכל שמע לקול אשתו, ונסע
אל הרבי פעם אחר פעם, והרבה לשפוך תחינתו לפניו, והרבי הבטיח
לו שישועתו קרובה לבא.

עברו ימים אחדים, ומחנותו שלח לו התנאים בחזרה, והגביל לו זמן
לסלק הנדוניה עד שלושים יום, ובאם לאו השידוך יתבטל מאליו!
תיכף נסע ר' מיכל במירות לבו אל הרבי ובקול בכי אמר, שהפעם
הוא לא יסתפק בהבטחה לבד, הפעם הוא צריך ישועה של ממש.

אמר לו הרבי, אדרבה אמור נא אתה באיזה ענין אוכל להושיעך.
השיב ר' מיכל והציע, שהרבי יגלה לו איזה מספרים יזכה בלוטו
הקרוב. הרבי אמר לו שלשה מספרים. ר' מיכל רשם את המספרים
בפנקס שבאמתחתו ויצא החוצה. באותו רגע קראו הרבי שיבא
בחזרה לחדרו, וצוה עליו למחוק מספר אחד ולכתוב במקומו מספר
אחר, ויעש ר' מיכל כאשר פקד עליו רבו.

משם הוא הלך ישר למפעל הפיס, ושילם שני זהובים עבור קניית
פתקא אחת ורשם את שלשה המספרים שאמר הרבי, וחיכה בכליון
עינים על יום ההגרלה של הלוטו. בבוא יום הגורל, יצאו כל השלשה
מספרים 'הראשונים' שאמר לו הרבי. ויהי כראותו את המספרים
נשאר נבוכ ברעיוניו, ונכנס בנפש מרה אל הרבי וישאלהו, מדוע פקד
עליו למחוק מספר אחד, הלא עתה אני רואה בחוש שהרבי ידע
איזה מספרים יצאו בגורל, ואם כן למה פקד עלי למחוק מספר אחד
ומדוע הרבי משטה בי.

ענה לו הרבי דברים הנכנסים אל הלב: רציתי רק להראותך שגם
בזמנינו יכולים הצדיקים לפעול ישועות, כדי שלא תפול מאמונתך.
אבל היות שאין דרכינו בכך, ציינתי אותך למחוק אחד המספרים,
וכעת סע לביתך לשלום, ותאמין בי כי כבר נושעת.

ר' מיכל שראה כי רוח ה' אמת בפי הרבי, נסע באמונה שלימה ובלב
בטוח לביתו. בבואו הביתה הקדימה אשתו לשאלו האם פעל איזה
ישועה אצל הרבי, והשיב לה בקוצר אמרים, כי בעז"ה באה לו הישועה.
בתוך כך אמרה לו אשתו, כי הגוי שכנינו בעל נכסים הידוע, שאל אותי
כמה פעמים אם כבר חזרת לביתך כי יש לו להמתיק סוד עמך בענין
גדול, האלך וקראתי לו? ואמדם לה, לך וקראי אותו שיבוא לביתינו. הגוי
הגיע תיכף ומיד, ונכנס עם ר' מיכל לחדר לפניו מחדר, וסיפר לו שאשתו
שהיתה עד עתה עקרת הבית, נהיתה פתאום לשיכורה, ולא יוכל להסתיר
מעותיו מפניה לבל תאבדם בשכרותה, לכן הוא מבקש ממנו שיקבל מאתו
סך חמשת אלפים, והלך לדרכו.

ר' מיכל היה עייף מדרכו והלך לישן. כשעוד לא האיר השחר, באו פתאום
בני ביתו של הגוי והקיצו את ר' מיכל שיתן להם יין שרף, כי אביהם הגוי נעדר
פתאום בלילה וכאשר שכב לא הוסיף לקום. אז ראה ר' מיכל בחוש גודל קדושת
רבו, שמקדש רצה להחזיק לבו באמונתו, וכאשר האמין באמונה שלימה, באה לו
תיכף הישועה הגדולה.

הישועה שלא כדרך הטבע אצל מרן הבבא סאלי זצוק"ל

החלטה טובה, ועושים מעשה טוב, הצדיק פונה
לבורא עולם ומבקש שבזכות הקבלה יושע,
בבחינת צדיק גזר והקב"ה מקיים.

(מתוך הפתיחה לשיעור - נזיר דף ג' - ד' שבת
(תשפ"א))

למה החשיב מרן רבי איסר זלמן קושיא שהוא טעות מעיקרא

השבוע בדף היומי (סוטה דף כח). כתוב לשון
'שלא להוציא לעז'. לשון הזה כתוב גם לגבי
יחוס בשידוכים (ב"מ פד). נספר סיפור נפלא על
מרן הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצוק"ל בעל
אבן האזל. פעם באמצע השיעור
בישיבת עץ חיים, שם הוא היה
הראש ישיבה, באמצע הקאָד -
רתיחה דאורייתא, התערב איזה
בחור ושאל קושיא. מרן רבי איסר
זלמן התעכב בקושיא ואמר, ס'אז
מוֹרָאִיג שוֹעוֹר - אכן קשה מאד,
ולכן צריכים להגיד יסוד אחר
בסוגיא.

אחרי השיעור ניגש הגאון רבי
מתתיהו דיוויס לראש ישיבה
ושאל, וְאָס אִיז גֵּעֶשְׁתָּן דָּא, ס'אז
עָפֶס אַ קוּשִׁיא בְּכָלָל? - מה היה
פה, וכי זה קושיא בכלל? הלא
קושיא זו טעות הוא מעיקרא.

ענה לו מרן רבי איסר זלמן, מִיֵּין
קִינְד אִיךָ הָאָב גֵּעוּסְט - ידעתי בני ידעתי שזה
טעות מעיקרא, אך למה החשבתי את הקושיא,
כי התבוננתי מה יום מיומנים שהבחור שואל
היום, הרי מעוררו הוא לא שאל שום דבר באמצע
השיעור. אך הבחנתי במשך השיעור שמסתובב
בישיבה עָפֶס אַ פֶּרַעמֶדֶר עֵנְטֶש - אדם זר,
אז תליתי, שבטח דיברו לו שידוך עם הבחור
הזה עבור הבת שלו, והוא בא לישיבה לראות
את הבחור הזה. והנה אם הוא יראה שאני
דוחה בקש את הקושיא של הבחור, הוא לא
ירצה לקחת אותו לחתן, בגלל זה החשבתי
מאד את הקושיא, כדי 'שלא להוציא לעז'
על הבחור, רק להיפך, להחשיב מאד את
הבחור בעיני המחנות.

(מתוך הפתיחה לשיעור -
במחזור הקודם סוטה דף כז - י'
כסלו תשע"ו)

האדם הנכה זרק את הקביים לרצפה והתחיל ללכת כאחד האדם

השבוע בדף היומי (סוטה כז). נלמד בסייעתא
דשמיא, את הפסוק והעמיד הכהן וגו' לפני ה'.

מבואר שם בגמרא שאם הבעל היה חגור או
גידם לא היה משקה. נספר סיפור נורא על הצדיק
המלובן מרן הבבא סאלי זצוק"ל, מצמיח ישועות
ומלומד בניסים. וכך סיפר שאר בשרי הקרוב
הגאון המשפיע רבי נחום כהן שליט"א:

הגעתי לבית של הבבא סאלי, וראיתי שם שמחה
והתרגשות עצומה לאחר נס שקרה במקום.

שאלתי, וְאָס אִיז גֵּעֶשְׁתָּן? - מה
קרה? אמרו לי, פספסת, בוא
תראה, הקביים מונחים על
הרצפה!

וסיפרו לי, שיהודי שלא היה
יכול ללכת על הרגלים, הגיע
למרן הבבא סאלי, וישב על
כסא גלגלים בבית הרב. רבינו
הבבא סאלי הסתכל עליו ושאל
אותו, מה אתה רוצה? ענה אותו
אדם, אני רוצה שהרב יברך אותי
ברפואה שלימה, לצערי אני לא
יכול ללכת על הרגלים. שאל
אותו הבבא סאלי, אתה שומר
שבת? הוא ענה 'לא'. אמר לו מרן
הבבא סאלי, אם תשמור שבת יהיה
לך רפואה לרגלים! הבן אדם שתק, צעקו לו
כל האנשים מסביב, תבטיח לרב, הרי הרב מבטיח
לך רפואה שלימה.

באותו רגע קיבל אותו אדם על עצמו ואמר: "אני
מבטיח לשמור שבת". אמר לו הבבא סאלי, קום
ולך! הבן אדם רצה לקחת את הקביים ולהתחיל
ללכת, אמר לו הבבא סאלי, לא לא, לא לקחת את
הקביים, תשאיר אותם. אותו אדם קם והתחיל
ללכת כאחד האדם, והוא צרח בצעקות "אני
הולך!" "אני הולך!" רבי נחום מסיים את סיפורו:
אני ראיתי את הקביים שלו מונחים על הרצפה.

מה עשה האדם הנכה, הוא קיבל על עצמו
לשמור שבת כהלכתה, ורבינו הבבא סאלי פנה
לבורא עולם ואמר, רבונו של עולם, הוא לוקח על
עצמו שמירת שבת, תן לו רפואה שלימה, אם עד
עתה היה הולך בצער, מעתה ילך בריחוק, וכלשון
הפסוק והעמיד הכהן לפני ה', כשמקבלים

צדיק
גזר
והקב"ה
מקיים

בורא עולם האיר לי [הבוקר בט"ו בשבט] ווארטנים נפלאים בדרש, ואולי זה גם קרוב לפשט, בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא. שתי הווארטנים קשורים לפרשת עקב, (דברים ח, א) **כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם**. ובהמשך (פסוק ח) כתוב שבעת מיני הפירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל, **ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש**. והנה הלחם עשוי מחטה, נמצא ששני הפסוקים קשורים אחד לשני. יהודי נגיש לט"ו בשבט ליהנות מהפירות, ליהנות משבעת המינים, אומרים לו משמים, ויטטו האבן צידה לדרך – אתה רוצה צידה לדרך, תדע לך כלל לכל השנה, **יחיה** מלשון חיות, אתה רוצה חיות כל השנה? על ידי שתלמד תורה, תלמד דף גמרא, שהוא **מוצא פי ה'**, יהיה לך חיות. אני לא יכול לשכוח, כשהייתי ילד קטן, בליל הסדר התכוננת להסתער על האפיקומן, ולבקש על זה הרים וגבעות. סבא הצדיק שניצל ברחמי שמים מן השואה האיומה והנוראה, רבי בנימין קובלסקי ז"ל, לא הסכים שאני יקח ממנו את האפיקומן. בחול המועד הוא הסביר לי במתיקות, לא רציתי שהדבר הזה שנקרא אפיקומן יתפוס לך את כל הראש, בלילה הקדוש של ליל הסדר, ליל הסדר זה לילה של השפעות טובות לכל השנה כולה, מ'טאור קס נישט פאקפאקטן – אסור לפספס את זה. ברוך השם, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, שכבר הייתי בגיל שהבנתי והפנמתי את המסר, ולא רק שלא כעסתי על סבא, רק ראיתי בו דמות של מחנך מדורות שעברו. עוד דוגמא של להפוך עיקר לטפל, הייתי לפני הרבה שנים בטיש ט"ו בשבט, היה שם כל סוגי הפירות בעולם, [אני לא יתן שום פרט איפוא היה הטיש וכד'], ובחור צעיר חמד לו תות עסיסי מהמגש, הוא ניסה לדחוף ולסלל לעצמו דרך לתות הנכסף. כשה לא עלה בידו, האט ער אַראָפּ געלאָזט פאַר אַ קענטש אַ קלינגעדיגע פאָטש אין פֿנים אינמיטן שוהל – הוא החטיף לאדם סתירה מצלצלת באמצע בית הכנסת לעיני כל ישראל. אנשים היו בהלם, אך אותו יהודי לא הגיב כלום, והיום הוא מגדולי המחנכים בדורינו. כמה מוסר השכל אפשר לקחת מסיפור זה, איך נראים כשה'חיות' הוא מתענוגים גשמיים ולא ממוצא פי ה'.

בספר אוהל ישיב (עמוד קכ) כתוב, שיש לבקש בט"ו בשבט על מצות לפסח הקרוב, שיהיו כשרות בתכלית ללא חשש חמץ חס ושלום. אולי זה מתקשר למה שדברנו, **כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם**, ועל **ארץ חטה**. שזכה להשפעות טובות הנשפעים ביום הגדול והנורא ט"ו בשבט, אתרוג כשר ומהודד, מצות כשרות למהדרין, אמן.

(מתוך הפתיחה לשיעור – נזיר דף יד, ט"ו שבט תשפ"ג)

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

כ"ק מרן האדמו"ר מספינקא שליט"א

לשון הרבי הקדוש מרן הנועם אלימלך מליזענסק זצוק"ל, 'אדברה תן בלבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם'. אתמול מוצאי כ"א אדר, בורא עולם זיכה אותי להכיר מקרוב את הוד כבוד קדושת מרן הרבי מספינקא שליט"א, שלהבת אש. הרבי ינק הרבה מרבו הגאון הצדיק המושלם רבי אשר פריינד זצוק"ל. הרבי מוצא מסילות ללבו של כל יהודי, לקרב אותו לאביו שבשמים. מורי ורבותי, האם ראיתם פעם רבי שמתישב בחתונה בשולחן רגיל כאחד האדם, הרחק מן המזרח, וחותר שניצל לפרוסות דקות, לילד שיושב לידו כדי שהילד הקטן יוכל לאכול, זה היה מחזה מרטיט. אין מילים שיכולים לתאר איזה רגש ואהבה הרבי הרעיף אתמול לצעירי הצאן בחתונה, בזמן שהרבי יצא לכיוון הרב.

הרבי הגיע להשתתף אתמול בשמחת הנישואין של אחי איש החסד רבי שלמה קובלסקי, עם החתן חסיד ספינקא שקשור לרבי בלב ונפש, יהושע רכניצר, בן המחנך רבי חיים רכניצר. הרבי הגיע להשתתף בשמחת הנישואין חבוש בשטריימל, אַזוי ווי אַ טאַטע – כמו אבא. הרבי נטל ידים לסעודת מצוה, אכל דגים ובשר, ותוך כדי האכילה לא פסק פומיה לרגע אחת מדברי תורה וחסידות.

כידוע הרבי הוא פה מפיק מרגליות, אני עוד זוכר את התורה שהרבי היה אומר בשעת רעוא דרעוין כשהייתי ילד, כשהרבי עוד לא היה רבי, רק בתור דעם קבי'ס אַ זוהן – בנו של הרבי, בשטיבל של ספינקא ברח' שד"ל בבני ברק. הרבי ינק הרבה מזקינו מרן בעל החלקת יהושע מביאלא זצוק"ל, והוא מרומם ומקרב כל יהודי לאבא שבשמים. אני עוד זוכר את השלהבת אש של אביו הרבי זצוק"ל, הספירת העומר שהרבי קָער, 'תספרו חמישים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'.

מצאתי בספר 'שיח יעקב יוסף' שהרבי הוציא מאביו מרן הרבי זצוק"ל (עמוד שסו), ווארט נפלא שזקינו הקדוש האמרי יוסף מביא כמה פעמים בשם הנועם אלימלך (פרשת בא), כידוע הרבי זצוק"ל היה מאד מאד קשור לזקינו האמרי יוסף. וכך הוא מביא לפרש את הפסוק (שמות יג, ג), 'וכל פטר חמור תפדה בשה'.

האדם כלול מחומר וצורה, הגוף הוא החומר, והנפש הוא הצורה. האדם צריך לזכך את עצמו, ולעשות מחומר צורה, שגם הגוף יסכים אל הנשמה לעשות רצון השי"ת. וזהו פירוש הפסוק, כל פטר חמור, חמור זה חומריות, מרמז על הגוף, תפדה בשה, מי שרוצה לפדות עצמו מן החומריות והגשמיות, יפדה עצמו בשה, שיהיה נכנע ושלל בעיני עצמו, שה מורה על הכנעה כמו שהפסוק אומר בירמיה (נ, ז) שה פזורה ישראל, על ידי מידת ענוה ושבירות לב יכול אדם להיפטר מן החומריות שבו.

אתמול בלילה בחתונה קיבלתי שיעור חי מה זה ענוה, מה זה ללכת בדרך של רבי אשר לראות בכל יהודי את החן והיחודיות שבו, להרים אותו ולרומם אותו מעלה מעלה. שנזכה שמרן הרבי שליט"א בבריות גופא, ילווה אותנו בקרוב לקבל פני משיח צדקנו, אמן.

הוד כ"ק מרן הרבי מספינקא שליט"א

מאוצרות הפרשה

וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע כולו הפך לבן טהור הוא (ויקרא יג, יג). בשם הרב הצדיק הקדוש רבי יצחק מראדוויל זצוק"ל, הנה ידוע דצרעת בא בעון לשון הרע, וכך הוא פירוש הפסוק, **'והנה כסתה הצרעת את כל בשרו'** מפני שנכשל בעון לשון הרע, אך אף על פי כן אם **'כולו הפך'**, אם הוא נהפך לאדם אחר, **'לב' ר' ל'בו ב'קרבנו נ'שבר, ט'טהור הוא'**.

הרבי הקדוש רבי אורי השרף מסטרעליסק זי"ע, אמר על מאמר חז"ל (פאה פ"ח משנה ט) 'כל מי שאינו לא חגר ולא סומא ולא פסח ועושה עצמו כאחד מהם, אינו מת מן הזקנה עד שיהיה כאחד מהם', שמי שרגליו עדיין מושכות אותו אל הרע, ועיניו עדיין מגרות בו לראות דברים רעים, ופיו נובח לשון הרע ורכליות, ומכל מקום הוא מתגבר, ועושה את עצמו כסומא שאינו רואה, וכחרש שאינו שומע וכאילם שאינו מדבר וכיוצא בזה, זיכה שלא יסתלק מן העולם הזה עד שיהיו כל האיברים אלו ברשותו, ויתקדש כשרף, על דרך הכתוב (ישעיה ו, ו) 'ויעף אלי אחד מן השרפים', שהרי מדה טובה מרובה היא.

(אמרי קדוש
החדש ענינים,
אות קג)

שמעתי על פסוק **זאת תהיה תורת המצורע** (ויקרא יד ב) דהנה אמרו ז"ל (ערכין ט"ו): מאי תקנתיה דבעל לשון הרע, יעסוק בתורה. כי האדם נברא בכח הדיבור, ואי אפשר לו לעצור עצמו שלא לדבר, רק העצה שידבר, אך שיהיה כל דיבוריו תורה, וזהו **'תורת' – המצורע**, שהתקנה לבעל לשון הרע הוא, שישתמש עם כל דיבוריו לתורה. (צדקת הצדיק, אות רלד)

נקודה
למחשבה:

הדברי תורה לזכות והצלחת רבי עקיבא יוסף בן אסתר גיטל, הרבנית לאה בת מלכה, ולזכות מרדכי דוד בן לאה לזיווג הגון וטוב במהרה

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661

